

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Oboer/15/2021
Identifikačné číslo spisu: 3713215514
Dátum vydania rozhodnutia: 15.12.2021
Meno a priezvisko: JUDr. Miroslava Janečková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:3713215514.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávnenej Sociálna poisťovňa, so sídlom v Bratislave, Ul. 29. augusta č. 8, IČO: 30 807 484, proti povinnej K. B., narodenej XX. F. XXXX, bytom v R. T., F. A. XXX, o vymoženie 433,20 € s prísl., o dovolaní oprávnenej proti uzneseniu Okresného súdu Považská Bystrica č. k. 7Er/1323/2013-21 z 13. augusta 2021, takto

rozhodol:

- I. Konanie o dovolaní oprávnenej z a s t a v u j e.
- II. Povinnej n e p r i z n á v a náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

Okresný súd Považská Bystrica (ďalej aj „súd prvej inštancie“) uznesením č. k. 7Er/1323/2013-16 z 1. júla 2021 zamietol námietky oprávnenej proti upovedomeniu o zastavení starej exekúcie.

2 Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva, že upovedomením o zastavení starej exekúcie z 15. júna 2021, súdny exekútor oznámil oprávnenej, že exekúcia vedená proti povinnej na základe vykonateľného exekučného titulu na peňažné plnenie, ktorým bolo rozhodnutie oprávnenej ukladajúce povinnej povinnosť zaplatiť oprávnenej pohľadávku 433,20 €, sa zastavila podľa ust. § 2 ods. 1 písm. a/ zákona č. 233/2019 Z. z. o ukončení niektorých exekučných konaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej aj „zákon o ukončení niektorých exekučných konaní“). Dôvodom zastavenia starej exekúcie bola skutočnosť, že od doručenia prvotného poverenia na vykonanie exekúcie uplynula rozhodná doba piatich rokov. Vo vzťahu k námietkam oprávnenej proti upovedomeniu o zastavení starej exekúcie, súd prvej inštancie v predmetnom uznesení uviedol, že k zastaveniu starej exekúcie mohlo dôjsť najskôr po 26. marci 2021 (26. september 2019 + 18 mesiacov), keďže do uvedeného dátumu zastaveniu bránila prekážka dosiahnutého výťažku v minimálnej sume 15,- € za posledných 18 mesiacov pred dňom, kedy sa exekúcia podľa citovaného zákona má zastaviť. V exekúcii bol dňa 26. septembra 2019 dosiahnutý výťažok v sume 20,- €, ktorá skutočnosť založila dôvod na predĺženie rozhodnej doby na zastavenie exekúcie. Odo dňa 26. marca 2021 začala súdnemu exekútorovi plynúť zákonná 120 dňová

lehota na doručenie upovedomenia o zastavení starej exekúcie oprávnenej v zmysle ust. § 5 ods. 3 zákona o ukončení niektorých exekučných konaní, pričom súdny exekútor postupoval správne, ak oprávnenej doručil upovedomenie o zastavení starej exekúcie dňa 16. júna 2021. Zároveň oprávnená nespochybnila vykonanie úhrady dňa 26. septembra 2021, pričom súd prvej inštancie úhradu považoval za dosiahnutý výťažok v exekúcii a mal ju za preukázanú prostredníctvom listinných dôkazov produkovaných súdnym exekútorom.

3 Proti uzneseniu Okresného súdu Považská Bystrica č. k. 7Er/1323/2013-16 z 1. júla 2021 o zamietnutí námietok oprávnenej voči upovedomeniu o zastavení starej exekúcie podala oprávnená sťažnosť. Postupom v súlade s ust. § 248 a nasl. zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej aj „CSP“), o sťažnosti rozhodol súd prvej inštancie uznesením č. k. 7Er/1323/2013-21 z 13. augusta 2021. Sťažnosť oprávnenej zamietol s odôvodnením, že ak súdny exekútor vydal 15. júna 2021 upovedomenie o zastavení starej exekúcie, vykonal tak po márnom uplynutí zákonnej 18 mesačnej lehoty, ktorá začala plynúť od dosiahnutia výťažku z exekúcie v sume 20,- € dňa 26. septembra 2019. Postup súdneho exekútora vo veci bol preto súladný s ustanoveniami zákona o ukončení niektorých exekučných konaní. Čo sa týka námietky oprávnenej ohľadom výkladu zmienených ustanovení uvedeného zákona, súd prvej inštancie sa s výkladom zákona prezentovaným oprávnenu nestotožnil. V danej súvislosti poznamenal, že moment zastavenia starej exekúcie nie je možné paušalizovať iba na deň účinnosti zákona o ukončení niektorých exekučných konaní, teda na 1. január 2020. Citovaný právny predpis počíta i so zastavením starej exekúcie po nadobudnutí účinnosti predpisu spôsobom, akým tomu došlo v danej veci. Ďalej poznamenal, že uvedené vyplýva i z gramatického výkladu ust. § 5 ods. 3 zákona o ukončení niektorých exekučných konaní, kde zákonodarca rozlišuje staré exekúcie, ktoré sa zastavujú ku dňu účinnosti zákona, pri ktorých exekútor zašle upovedomenie o zastavení starej exekúcie do 180 dní od nadobudnutia účinnosti zákona a ostatné exekúcie, ktoré sa zastavia neskôr, pri ktorých exekútor zašle oprávnenému upovedomenie o zastavení starej exekúcie do 120 dní od zastavenia starej exekúcie podľa citovaného zákona. Zároveň poukázal i na ust. § 2 ods. 2 písm. f/ zákona o ukončení niektorých exekučných konaní, v zmysle ktorého, stará exekúcia sa nezastavuje, ak ide o exekúciu, v ktorej bol dosiahnutý výťažok najmenej 15,- € v posledných 18 mesiacoch pred dňom, keď sa má exekúcia podľa citovaného zákona zastaviť a nie v období 18 mesiacov pred nadobudnutím účinnosti zákona. Ak by súd hodnotil dané ustanovenie vo svetle oprávnenu prezentovaného výkladu, predmetná exekúcia by nemohla byť už nikdy zastavená z dôvodu aspoň 15,- € výťažku v období posledných 18 mesiacov pred dňom účinnosti zákona, čo odporuje zámeru zákonodarcu vyplývajúceho i z dôvodovej správy k zákonu o ukončení niektorých exekučných konaní, a to zastaviť staré exekúcie, v ktorých je možnosť uspokojenia pohľadávky oprávnenej iba minimálna.

4 Uznesenie Okresného súdu Považskej Bystrice č. k. 7Er/1323/2013-21 z 13. augusta 2021, ktorým súd rozhodol o sťažnosti oprávnenej, napadla oprávnená (ďalej aj „dovolateľka“) dovolaním s tým, že uznesenie súdu prvej inštancie žiadala zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

5 Dovolateľka podala dovolanie v zmysle § 420 písm. f/ CSP z dôvodu, že Okresný súd Považská Bystrica jej nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Námietla postup zmieneného súdu, ktorý dospel k nesprávnemu právnomu záveru ohľadom nedôvodne podanej sťažnosti. Domnieva sa, že v zmysle ust. § 2 ods. 1 písm. a/ zákona o ukončení niektorých exekučných konaní, keďže poverenie na vykonanie exekúcie bolo súdnemu exekútorovi doručené 3. decembra 2013, predmetná exekúcia sa zastavila ku dňu účinnosti zákona, teda k 1. januáru 2020 s tým, že upovedomenie o zastavení starej exekúcie malo byť oprávnenej doručené najneskôr k 29. júnu 2020. Oprávnená v danej exekúcii eviduje úhradu vo výške 15,20 €, ktorá bola pripísaná na účet 7. októbra 2019, teda v lehote 18 mesiacov pred dňom, kedy sa mala stará exekúcia zo zákona zastaviť. Podľa názoru dovolateľky, keďže v lehote upravenej v ust. § 2 ods. 2 písm. f/ zákona o ukončení niektorých exekučných konaní došlo aspoň k čiastočnému výťažku, nemožno v danom prípade hovoriť o nemajetnej exekúcii a zastavenie exekúcie by bolo v rozpore so zámerom zákonodarcu. Zo žiadneho ustanovenia citovaného zákona nevyplýva možnosť predĺženia lehoty na splnenie povinnosti zo strany súdneho exekútora o 18 mesiacov od

poslednej úhrady. Zákon neuvádza, že po uplynutí 18 mesiacov odo dňa poslednej úhrady nastane skutočnosť predpokladajúca zastavenie exekúcie. Na plynutie rozhodnej doby majú vplyv len okolnosti uvedené v ust. § 4 zákona, preto ak by zákonodarca mienil posunúť plynutie rozhodnej doby, bolo by to obsiahnuté v danom zákonom ustanovení. Dovolateľka v nadväznosti na uvedené uzavrela, že rozhodná doba nemôže byť predĺžená o 18 mesiacov odo dňa poslednej úhrady, pretože ust. § 2 ods. 2 zákona o ukončení niektorých exekučných konaní domnienku nemajetnosti nepripúšťa a tiež nepripúšťa, aby domnienka nemajetnosti opätovne nastúpila po uplynutí 18 mesiacov od poslednej úhrady. V predmetnej právnej veci je preto možné vyvodiť dátum uplynutia rozhodnej doby len podľa ust. § 3 citovaného zákona. Keďže k uplynutiu rozhodnej doby došlo pred účinnosťou zákona, k zastaveniu exekúcie malo dôjsť jeho účinnosťou k 1. januáru 2020.

6 Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 CSP) najskôr skúmal, či sú splnené podmienky, za ktorých môže vo veci konať (§ 161 CSP v spojení s § 438 ods. 1 CSP).

7 Podľa § 161 ods. 1 CSP, ak tento zákon neustanovuje inak, súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť (ďalej len „procesné podmienky“). Podľa odseku 2, ak ide o nedostatok procesnej podmienky, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví.

8 Podľa § 419 ods. 1 CSP, proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

9 Podľa § 35 CSP, o dovolaní rozhoduje najvyšší súd.

10 Podľa § 40 CSP, súd aj bez námietky skúma vecnú príslušnosť, kauzálnu príslušnosť a funkčnú príslušnosť počas celého konania.

11 Z ustanovenia § 419 ods. 1 CSP výslovne vyplýva, že dovolaním možno napadnúť len rozhodnutie odvolacieho súdu, teda súdu rozhodujúceho v inštančnom postupe o opravnom prostriedku (odvolaní) a len také rozhodnutie, ktoré je výsledkom preskúmvavej činnosti odvolacieho súdu, pričom iné rozhodnutia nie sú spôsobilým predmetom dovolacieho konania.

12 Procesnými podmienkami môžeme chápať také vlastnosti súdu a strán sporu, ktoré musia byť splnené na to, aby sa dosiahol cieľ súdneho konania. Na strane súdu k podmienkam konania patria také jeho vlastnosti, ktoré vymedzujú jeho práva a povinnosti ako orgánu štátu konať a vydať rozhodnutie. Takou vlastnosťou je aj funkčná príslušnosť súdu. Úprava funkčnej príslušnosti dáva odpoveď na otázku, ktorý súd je príslušný konať a rozhodovať o veci v inštančnom postupe. Chýbajúca funkčná príslušnosť ktoréhokoľvek súdu na prejednanie určitej veci, ktorá inak patrí do právomoci súdov, predstavuje neodstrániteľný nedostatok podmienky konania.

13 Právny poriadok určuje funkčnú príslušnosť Najvyššieho súdu Slovenskej republiky na rozhodovanie o dovolaniach proti rozhodnutiam krajských súdov ako súdov odvolacích a proti rozhodnutiam Najvyššieho súdu Slovenskej republiky ako súdu odvolacieho.

14 V posudzovanom prípade o žiadne také rozhodnutie nejde, keďže dovolaním bolo napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie o zamietnutí sťažnosti oprávnenej proti uzneseniu súdu prvej inštancie, ktorým zamietol námietky oprávnenej voči upovedomeniu o zastavení starej exekúcie. Okresný súd Považská Bystrica rozhodoval v danej veci o sťažnosti oprávnenej nie ako súd odvolací, ale ako súd prvej inštancie (postupom v súlade s ust. § 248 a nasl. CSP). Sťažnosť je inštitútom základného konania v prvej inštancii, z hľadiska systematického výkladu inštitútu sťažnosti to zároveň znamená, že jeho umiestnenie v systematike a štruktúre zákona umožňuje spoľahlivo ustáliť záver, že nejde o opravný prostriedok. O sťažnosti teda nerozhoduje krajský súd ako nadriadený súd, ale prejedná ju a rozhodne o nej súd, súdny úradník ktorého napadnuté rozhodnutie vydal. Pretože sa nejednalo o rozhodnutie

odvolacieho súdu, dovolanie proti nemu nebolo prípustné. Dovolací súdu v danej súvislosti poukazujúc na skutočnosť, že dovolanie môže byť podané len proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, konštatuje, že CSP neupravuje funkčnú príslušnosť na prejednanie dovolania smerujúceho proti rozhodnutiu iného než odvolacieho súdu. Nedostatok funkčnej príslušnosti súdu na prejednanie veci patriacej do právomoci súdov je pritom neodstrániteľný nedostatok podmienok konania, majúci za následok zastavenie konania.

15 Vzhľadom k tomu, že funkčná príslušnosť Najvyššieho súdu Slovenskej republiky na prejednanie dovolania oprávnenej nie je daná, Najvyšší súd Slovenskej republiky konanie o dovolaní oprávnenej proti uzneseniu Okresného súdu Považská Bystrica č. k. 7Er/1323/2013-21 z 13. augusta 2021 zastavil (§ 161 ods. 2 v spojení s § 438 ods. 1 CSP).

16 Oprávnená z procesného hľadiska zavinila to, že sa konanie o jej dovolaní muselo zastaviť, čím povinnej vznikol nárok na náhradu trov dovolacieho konania (§ 256 ods. 1 v spojení s § 453 ods. 1 CSP). Keďže však podľa obsahu spisu povinnej preukázateľne žiadne trovy v dovolacom konaní nevznikli, Najvyšší súd Slovenskej republiky v súlade s článkom 17 základných princípov Civilného sporového poriadku, zakotvujúcim procesnú ekonómiu, povinnej náhradu trov dovolacieho konania nepriznal (R 72/2018).

17 Rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.